

Sygn. akt II K 786/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Legionowie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Kosiński

Protokolant: Marta Czapska

w obecności oskarżyciela Prokuratora Anny Tondera -Wolińskiej

po rozpoznaniu dnia 18 kwietnia 2016 r. na rozprawie w Legionowie sprawy :

A. N. , syna Z. i W. z d. K. , ur. (...) w L.

oskarżonego o to, że :

w okresie 24 sierpnia 2000 r. do dnia 25 czerwca 2013 r. w L. , woj. (...) uporczywie uchylał się od wykonywania ciężącego na nim obowiązku opieki nad małoletnią córką K. N. (1) poprzez nielożenie na jej utrzymanie , do czego został zobowiązany ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Legionowie w dniu 24 sierpnia 2000 roku oraz wyrokiem w/w Sądu z dnia 8 kwietnia 2008 roku , sygn. akt III RC 12/08 , przez co naraził w/w małoletnią na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych,

tj. o czyn z art. 209 § 1 k.k.

1. Oskarżonego A. N. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 209 § 1 k.k. wymierza mu na karę grzywny 80 (osiemdziesiąt) stawek dziennych określając wysokość stawki dziennej na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych;
2. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwalnia oskarżonego A. N. w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Sygn. akt II K 786/13

UZASADNIENIE

Na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. N. pozostawał w związku małżeńskim z K. N. (2) do stycznia 2000 r. . Ze związku tego w dniu (...) urodziła się ich córka K. N. (1) . W okresie objętym aktem oskarżenia to jest od 24 sierpnia 2000 r. do dnia 25 czerwca 2013 r. K. N. (1) wraz matką K. N. (2) mieszkały w L., województwo (...) . W dniu 24 sierpnia 2000 r. została zawarta ugoda zawartą przed Sądem Rejonowym w Legionowie III Wydział Rodzinnych i Nieletnich sygn. akt III RC 283/00 na podstawie której oskarżony A. N. zobowiązał się płacić alimenty w kwocie 300 zł miesięcznie na rzecz córki K. N. (1) płatnych do dnia 10 każdego miesiąca do rąk matki K. N. (2) z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia płatności jakiegokolwiek raty począwszy od 1 sierpnia 2000 r. (k. 32) . Oskarżony A. N. dwukrotnie zapłacił alimenty na rzecz córki K. N. (1) , następnie przestał kontaktować się z córką oraz płacić alimenty i w żaden inny sposób niełożył na jej utrzymanie . Wyrokiem zaocznym z dnia 08 kwietnia 2008 r. Sądu Rejonowego w Legionowie III Wydział III Wydział Rodzinnych i Nieletnich sygn. akt III RC 12/08 zasądzono od oskarżonego A. N. na rzecz córki K. N. (1) alimenty w kwocie 400 zł miesięcznie płatne do dnia 10 każdego miesiąca do rąk matki K. N. (2) z ustawowymi odsetkami

w przypadku uchybienia płatności jakiegokolwiek raty począwszy od 10 stycznia 2008 r. podwyższając w ten sposób alimenty zasądzone w sprawie III RC 283/00 (k. 33). W okresie objętym aktem oskarżenia oskarżony A. N. wyjechał do W. gdzie pracował i uzyskiwał dochód w kwocie 4500 zł miesięcznie . Jednak oskarżony A. N. niełożył w jakikolwiek sposób na utrzymanie córki K. N. (1) przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych i nie utrzymywał z nią żadnego kontaktu . W okresie objętym aktem oskarżenia K. N. (1) pozostawała na wyłącznym utrzymaniu swojej matki K. N. (2) która w tym okresie pracowała w aptece i zarabiała około 1000 zł miesięcznie i ponosiła wszystkie koszty związane z utrzymaniem córki . Niepłacenie alimentów przez A. N. naraziło jego córkę K. N. (1) na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych w okresie od 24 sierpnia 2000 r. do dnia 25 czerwca 2013 r..

A. N. ma ukończone 38 lat, jest po rozwodzie , ma na utrzymaniu 1 dziecko , pracował przed zatrzymaniem w W. gdzie osiągał dochód w wysokości 4500 zł miesięcznie (k. 122), był karany (k. 218), był leczony psychiatrycznie , nie był leczony odwykowo. Jednak z opinii sądu psychiatrycznej sporządzonej przez biegłych lekarzy psychiatrów w dniu 01 lipca 2013 r. (k. 134-136) wynika iż stan psychiczny oskarżonego A. N. odnośnie zarzucanego mu czynu nie ograniczał, ani nie znosił jego zdolności rozpoznawania znaczenia czynów i zdolności pokierowania swoim postępowaniem. Oskarżony A. N. może brać udział w postępowaniu sądowym w toku którego jego poczytalność nie budzi wątpliwości.

Sąd powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie następujących dowodów : zeznań świadka : K. N. (2) (k. 13 , k. 150v i k. 274), informacji z (...) w L. (k. 11), decyzji o przyznaniu świadczenia (k. 4), informacji z Urzędu Pracy w L. (k. 21), informacji z (...) w L. (k. 22-23), karty rozliczeń dłużnika (k. 31), protokołu zawarcia ugody (k. 32), odpisu wyroku zaocznego (k. 33), opinii sądu psychiatrycznej (k. 134-136), karty karnej (k. 141-142, k. 218) i postanowienia Sądu (k. 253).

A. N. stanął pod zarzutem , iż w okresie 24 sierpnia 2000 r. do dnia 25 czerwca 2013 r. w L. , woj. (...) uporczywie uchylał się od wykonywania ciężącego na nim obowiązku opieki nad małoletnią córką K. N. (1) poprzez nielożenie na jej utrzymanie , do czego został zobowiązany ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Legionowie w dniu 24 sierpnia 2000 roku oraz wyrokiem w/w Sądu z dnia 8 kwietnia 2008 roku , sygn. akt III RC 12/08 , przez co naraził w/w małoletnią na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych to jest popełnienia czynu z art. 209 § 1 k.k. .

Oskarżony A. N. w postępowaniu przygotowawczym przyznał się do popełniania zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień (k. 122-123).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka : K. N. (2) jako jasnym dokładnym , spójnym , logicznym i korespondują z całością materiału dowodowego zebranego w sprawie. Fakt, że wymieniony wyżej świadek precyzyjnie określa zakres swojej wiedzy na temat zdarzenia, w zakresie których sąd dał wiarę zeznaniom tego świadka , świadczy zdaniem sądu o braku skłonności do konfabulacji i dążeniu do rzetelnego przedstawienia przebiegu wydarzeń.

Z zeznań świadka K. N. (2) wynika iż z oskarżonym A. N. pozostawała w związku małżeńskim do stycznia 2000 r. . Ze związku tego urodziła się ich córka K. N. (1) . W 2000 r. została zasądzone alimenty od oskarżonego A. N. na rzecz jego córki K. N. (1) . Z dalszych zeznań świadka K. N. (2) wynika iż oskarżony A. N. tylko dwukrotnie zapłacił alimenty na rzecz córki K. N. (1) , następnie przestał kontaktować się z córką i w żaden sposób niełożył na jej utrzymanie . Ponadto świadek K. N. (2) wskazał iż w okresie objętym aktem oskarżenia pracowała w aptece i zarabiała miesięcznie około 1000 zł . Świadek K. N. (2) opisała również , że to ona w okresie objętym aktem oskarżeniałożyła na utrzymanie swojej córki , zaś działanie oskarżonego A. N. naraziło jego córkę na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych to jest popełnienia czynu (k. 13 , k. 150v i k. 274).

Sąd dał pełną wiarę opinii sądu psychiatrycznej sporządzonej przez biegłych lekarzy psychiatrów w dniu 01 lipca 2013 r. (k. 134-136) jako jasnej , dokładnej i fachowej. Z opinii sądu psychiatrycznej sporządzonej przez biegłych lekarzy psychiatrów w dniu 01 lipca 2013 r. wynika iż stan psychiczny oskarżonego A. N. odnośnie zarzucanego mu czynu nie ograniczał, ani nie znosił jego zdolności rozpoznawania znaczenia czynów i zdolności pokierowania swoim

postępowaniem. Oskarżony A. N. może brać udział w postępowaniu sądowym w toku którego jego poczytalność nie budzi wątpliwości.

Sąd dał w pełni wiarę dowodom z dokumentów , albowiem dokumenty powyższe zostały sporządzone przez funkcjonariuszy publicznych , nie zainteresowanych rozstrzygnięciem w sprawie , a zatem nie mających logicznego powodu , by przedstawiać nieprawdziwy stan rzeczy w dokumentach . Brak jest na tych dokumentach jakichkolwiek śladów podrobienia bądź przerobienia .

Sąd dał ponadto wiarę wszystkim ujawnionym na rozprawie dokumentom. Ich autentyczność i wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron, ani nie stoi w sprzeczności z żadnym innym dowodem, a tym samym nie budzi wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Przepis art. 209 § 1 k.k. stanowi , iż karze podlega , kto, uporczywie uchyla się od wykonania ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nielożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Dobrami, które chroni przepis art. 209 § 1 k.k., jest rodzina i obowiązek opieki. Chodzi w nim o zabezpieczenie materialnych podstaw egzystencji osób dla sprawcy najbliższych oraz tych, których prawa w tym zakresie zabezpieczone są orzeczeniem sądowym lub ustawą. Przepis art. 209 § 1 k.k. jest przestępstwem indywidualnym właściwym. Jego sprawcą może być tylko osoba, która mocą ustawy lub orzeczenia sądowego zobowiązana jest do opieki. Chodzi tu więc zarówno o osoby, które na mocy przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zobowiązane są do alimentowania wskazanych tam osób jak i o każdą inną osobę, na której ciąży - oparty na orzeczeniu sądowym i w zakresie w nim ustalonym - obowiązek opieki. Przepis art. 209 § 1 k.k. jest przestępstwem skutkowym z zaniechania i polega na uporczywym uchylaniu się od wykonywania obowiązku opieki, poprzez nielożenie na utrzymanie osób uprawnionych. Aby znamiona typu czynu zabronionego były spełnione, należy stwierdzić, że sprawca: był zobowiązany do obowiązku opieki bądź z mocy ustawy, bądź z mocy orzeczenia sądowego, uchylał się od tego obowiązku w sposób uporczywy, uchylanie, o którym mowa w przepisie art. 209 k.k., polegało na nielożeniu na utrzymanie osoby uprawnionej, w wyniku tego nielożenia osoba uprawniona narażona została na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. W pojęciu „uchyla się” zawarty jest zawsze negatywny stosunek psychiczny osoby zobowiązanej do świadczenia, sprawiający, że nie dopełnia ona nałożonego na nią obowiązku, mimo że ma obiektywną możliwość jego wykonania. Sprawca obowiązku nie wypełnia, bo go wypełnić nie chce, lub lekceważy ten obowiązek. Ten negatywny stosunek musi być zawsze poparty dowodami (postanowienie Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 1996 r., II KRN 204/96, Prok. i Pr. 1996, nr 11, poz. 4).

Przepis art. 209 k.k. jest przestępstwem materialnym. Skutkiem, od którego zależy dokonanie tego przestępstwa, jest narażenie osoby uprawnionej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Przepis art. 209 k.k. jest przestępstwem konkretnego narażenia na niebezpieczeństwo. Do wypełnienia ustawowych znamion tego przestępstwa wystarcza samo narażenie uprawnionego do alimentacji na niemożność zaspokojenia jego podstawowych potrzeb, pozostające w związku przyczynowym z uchylaniem się sprawcy od ciążącego na nim obowiązku lożenia na utrzymanie osoby, o której w przepisie mowa. (Komentarz do art. 209 kodeksu karnego (Dz.U.97.88.553), [w:] A. Barczak-Oplustil, G. Bogdan, Z. Cwiąkalski, M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas, J. Majewski, J. Raglewski, M. Rodzynkiewicz, M. Szewczyk, W. Wróbel, A. Zoll, Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 117-277 k.k., Zakamycze, 2006, wyd. II.) .

W powyższej sprawie oskarżony A. N. wypełnił wszystkie znamiona przestępstwa opisanego w art. 209 § 1 k.k.. Oskarżony A. N. w okresie 24 sierpnia 2000 r. do dnia 25 czerwca 2013 r. w L. , woj. (...) uporczywie uchylał się od wykonywania ciążącego na nim obowiązku opieki nad małoletnią córką K. N. (1) poprzez nielożenie na jej utrzymanie przez co naraził w/w małoletnią na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Obowiązek oskarżonego płacenia alimentów na rzecz małoletniej córki K. N. (1) wynikał z zawartej w dniu 24 sierpnia 2000 r. ugody przed Sądem Rejonowym w Legionowie III Wydział Rodzinnych i Nieletnich sygn. akt III RC 283/00 na podstawie której oskarżony A. N. zobowiązał się płacić alimenty w kwocie 300 zł miesięcznie na rzecz córki K. N.

(1) płatnych do dnia 10 każdego miesiąca do rąk matki K. N. (2) z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia płatności jakiegokolwiek raty począwszy od 1 sierpnia 2000 r. (k. 32), a następnie z wyroku zaocznego z dnia 08 kwietnia 2008 r. Sądu Rejonowego w Legionowie III Wydział III Wydział Rodzinnych i Nieletnich sygn. akt III RC 12/08 którym zasądzono od oskarżonego A. N. na rzecz córki K. N. (1) alimenty w kwocie 400 zł miesięcznie płatne do dnia 10 każdego miesiąca do rąk matki K. N. (2) z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia płatności jakiegokolwiek raty począwszy od 10 stycznia 2008 r. podwyższając w ten sposób alimenty zasądzone w sprawie III RC 283/00 (k. 33). Oskarżony A. N. w okresie objętym zarzutem aktu oskarżenia dwukrotnie zapłacił alimenty na rzecz córki K. N. (1), następnie przestał kontaktować się z córką oraz płacić alimenty i w żaden inny sposób nie łożył na jej utrzymanie. Fakt ten wynika wprost z zeznań świadka K. N. (2) (k. 13, k. 150v i k. 274) w zakresie jakim Sąd dał mu wiarę. Należy wskazać iż w okresie objętym aktem oskarżenia to jest od dnia 24 sierpnia 2000 r. do dnia 25 czerwca 2013 r. oskarżony A. N. przebywał poza granicami Polski w W. gdzie pracował i zarabiał miesięcznie kwotę 4500 zł (k. 122). W tym okresie oskarżony A. N. nie kontaktował się ze swoją córką K. N. (1) i w żaden sposób nie łożył na jej utrzymanie. Należy podnieść iż świetle ustalonej linii orzecznictwa uchylanie się od obowiązku łożenia na utrzymanie osoby uprawnionej do alimentacji zachodzi dopiero wtedy, gdy zobowiązany, mając obiektywną możliwość wykonania tego obowiązku, nie dopełnia go ze złej woli. Musi to więc być zachowanie umyślne, w którym wyraża się szczególne nastawienie psychiczne sprawcy (element subiektywny), a z drugiej strony - stan uchylania się trwający przez określony dłuższy czas (element obiektywny). Ten negatywny stosunek sprawcy do ciężącego na nim obowiązku musi być wykazany stosownymi dowodami (por. wyrok SN z dnia 17 kwietnia 1996 r., II KRN 204/96, Orz. Prok. i Pr. 1996, nr 11, poz. 4), przy czym nie są istotne motywy kształtujące takie nastawienie sprawcy. Jeśli zaś chodzi o obiektywny element uchylania się, to w cytowanej uchwale z dnia 9 czerwca 1976 r. dotyczącej przestępstw przeciwko rodzinie (VI KZP 13/75), SN przyjął, iż przesłanką „trwałości” uchylania się jest niepłacenie zasądzonych rat alimentacyjnych albo płacenie ich w wysokości znacznie niższej od należnej przez okres co najmniej 3 miesięcy (tak Andrzej Marek Komentarz do art. 209 kodeksu karnego). W powyższej sprawie te przesłanki niewątpliwie zostały spełnione. Podnieść należy iż oskarżony A. N. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu (k. 122-123).

Z tych względów zarówno okoliczności sprawy, jak i wina oskarżonego A. N. nie budzą wątpliwości.

Wymierzając oskarżonemu A. N. karę Sąd wziął pod uwagę zarówno okoliczności obciążające jak i łagodzące.

Niewątpliwą okolicznością obciążającą jest duży stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez oskarżonego czynu przejawiający się w charakterze naruszonego przez oskarżonego dobra jakim jest rodzina i obowiązek opieki oraz fakt iż oskarżony był już karany za przestępstwo z art. 209 § 1 k.k. Z okolicznością obciążającą Sąd uznał również fakt iż oskarżony A. N. był karany (k. 218).

W powyższej sprawie Sąd nie stwierdził istnienia okoliczności łagodzących wobec oskarżonego A. N. .

Orzekając o karze Sąd wymierzył oskarżonemu A. N. za czyn z art. 209 § 1 k.k. karę grzywny 80 (osiemdziesiąt) stawek dziennych określając wysokość stawki dziennej na kwotę 20 (dwadzieścia) złotych. Orzeczone wobec oskarżonego A. N. kara grzywny spełnia wymogi zarówno prewencji indywidualnej jak i generalnej, a także odpowiada stopniowi zawinienia i społecznej szkodliwości czynu. Winna spełnić wobec oskarżonego funkcję wychowawczą i powstrzymać go w przyszłości od popełnienia podobnych czynów.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i zwolnił oskarżonego A. N. w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych biorąc pod uwagę jego sytuację majątkową oraz fakt iż przebywa on obecnie za granicą.

Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w wyroku.